PRO ŞI CONTRA „SISTEMULUI ELVEŢIAN"

Organizatorii concursurilor de şah au de înfruntat în mod permanent două probleme dificile. Una este de ordin economic; din cauza ritmului vieţii moderne şi a obligaţiilor sociale se face din ce în ce mai puternic simţită necesitatea reducerii duratei concursurilor. Cu excepţia cîtorva maeştri profesionişti sau semiprofesionişti (Fischer, Larsen etc.) foarte puţini jucători pot să-şi întrerupă obligaţiile profesionale mai mult de o lună pe an. Aceasta este cu atît mai valabil pentru jucătorii amatori care n-au titluri internaţionale dar care, totuşi, ar dori să la parte, de exemplu, la campionatul naţional fără însă a fi obligaţi să lipsească prea mult de la locurile de muncă.

A doua problemă este aceea a combativităţii. Aşa cum am arătat într-un alt articol, maeştrii „profesionişti" imprimă concursurilor un ritm de desfăşurare „economic", cu numeroase remize mai mult sau mai puţin convenţionale, care să le permită participarea la un număr cît mai mare de competiţii internaţionale, evitînd oboseala excesivă. S-au încercat diferite sisteme pentru combaterea acestui fenomen contagios. Unul dintre ele a fost aplicat de către federaţia noastră la recentul turneu de antrenament al maeştrilor şi se aplică actualmente la turneul celor mai bune jucătoare din ţară, în curs de disputare.

În căutarea unei soluţii cît mai bune pentru ambele probleme, organizatorii şi-au aruncat privirile în ultimul timp spre vechiul şi mult discutatul „sistem elveţian" de disputare a concursurilor. Pentru a-i pune în temă pe cititori, iată — pe scurt — în ce constă el.

Prima caracteristică a „sistemului elveţian" este că permite participarea la concurs a unui număr mult mai mare de jucători decît concursurile obişnuite: între 40—60 (optim) şi 150! Aceasta se realizează de o manieră foarte simplă: indiferent de numărul participanţilor se dispută un număr limitat de partide, fixat de organizatori (între minimum 6 şi maximum 12). Desfăşurarea concursului nu este cunoscută dinainte, ca la turneele obişnuite, ci se fixează pentru fiecare rundă, prin tragere la sorţi. Astfel, după ce în prima rundă se joacă la fel ca în orice turneu obişnuit, în runda a doua cîştigătorii joacă între ei, cei care au făcut remiză între ei şi perdanţii la fel. În runda a treia lucrurile se complică: acum grupele celor care joacă între ei sînt fixate de punctaj (cei cu 2 puncte, cu 1½, cu 1, cu ½ şi cu 0 puncte). Pe măsură ce concursul progresează se creează diferenţieri tot mai mari de punctaj, numărul grupurilor de jucători cu acelaşi număr de puncte mărindu-se. În cazul cînd numărul jucătorilor dintr-o grupă este impar, sau dacă ei au jucat deja între ei (situaţia aceasta apare de obicei spre sfîrşitul concursului), atunci arbitrii aleg pentru completarea grupelor jucători din grupa imediat următoare. Culoarea este fixată de arbitri în aşa fel încît fiecare jucător să aibă (în măsura posibilului) un număr egal de partide cu albul şi cu negrul. Practic, aceasta este destul de greu de realizat şi uneori se întîmplă ca un jucător să trebuiască să joace mai multe partide la rînd cu aceeaşi culoare.

Care sînt avantajele şi dezavantajele „sistemului elveţian"? Din punctul de vedere al duratei, el este avantajos. Organizatorii au posibilitatea de a-l fixa limitele în raport cu mijloacele financiare de care dispun şi de probabilele disponibilităţi de timp ale participanţilor.

Plecînd de la aceste considerente, Federaţia de şah britanică organizează de mulţi ani campionatul naţional într-o singură etapă, cu 50—60 de participanţi, de obicei pe parcursul a 11 runde. Federaţia de şah din S.U.A. organizează pe lîngă campionatul „normal", cu un număr restrîns de participanţi cu calificare superioară, şi un aşa numit campionat „deschis" (Open-championship) la care poate lua parte oricine, plătind taxa de înscriere şi suportîndu-şi singur cheltuielile. Acest campionat deschis se dispută după „sistemul elveţian", este dotat cu premii mari şi atrage regulat un număr foarte mare de participanţi (de obicei 150).

Succesul înregistrat de organizatori cu aceste campionate a tentat şi alte federaţii, mai „conservatoare". Astfel, a constituit o mare surpriză faptul că ultimul campionat al Uniunii Sovietice, disputat la Harkov în decembrie trecut, s-a disputat după „sistemul elveţian", cu 136 de participanţi şi a dat loc unei lupte extrem de pasionante, de-a lungul celor 11 runde ale sale.

Aci ajungem la un alt avantaj al „sistemului elveţian". Datorită faptului că nimeni nu şie cu cine va avea de jucat în rundele următoare, tactica remizelor convenţionale nu mai merge.

La „elveţian" trebuie să joci la cîştig cu orice preţ dacă vrei să intri în plutonul fruntaş. Deci, fără punctaje speciale sau alte constrîngeri, jucătorii sînt determinaţi de către însăşi natura sistemului să fie combativi.

Desigur, nu totul este perfect în acest sistem. În primul rînd, foarte mulţi jucători obiectează împotriva faptului că tragerea la sorţi favorizează pe unii (care capătă adversari mai slabi). Această obiecţie este corectată de faptul că de obicei primii 10—12 clasaţi ajung întotdeauna să joace între ei. Mai neplăcut, din punct de vedere organizatoric, este faptul că toate partidele unei runde trebuie să se termine în mod obligatoriu înainte de începerea rundei următoare, altfel nu se poate face tragerea la sorţi. Deci, partidele întrerupte trebuie să se dispute neapărat în dimineaţa rundei următoare, ceea ce face ca ritmul concursului să fie dificil, iar uneori, în cazul cînd o partidă nu se termină totuşi, să fie nevoie chiar de adjudecare.

Un alt defect al sistemului, pe care l-am amintit, este dificultatea formării perechilor, în special în ultimele runde, cînd aproape toţi jucătorii, de exemplu în grupa fruntaşă, au jucat între ei. Alegerea adversarilor din grupa imediat următoare, prin tragere la sorţi (sau conform unor anumite reguli, destul de complicate) poate da loc la nemulţumiri.

Cam acestea ar fi, în linii mari, avantajele şi dezavantajele sistemului. Se pune întrebarea: ce prevalează — durata scurtă şi mărirea combativităţii, sau micşorarea relativă a obiectivităţii rezultatelor?

Numeroasele experienţe făcute arată că, în general, şi la „sistemul elveţian" tot cei mai buni cîştigă. Rămîne de văzut dacă aplicarea lui pe scară mare (dat fiind că necesită un corp de arbitri foarte competenţi) n-ar fi folositoare şi la noi, pentru rezolvarea problemelor enunţate la începutul acestui articol. Şi, ne întrebăm dacă „sistemul elveţian", eventual îmbunătăţit şi adaptat, n-ar constitui o formulă competiţională interesantă şi pentru alte sporturi.

ŞAH pentru TOŢI

MIC LEXICON ŞAHIST

CALITATE — Termen specific şahist. A cîştiga sau a pierde calitatea înseamnă a obţine (sau a da) un turn pentru o figură uşoară (cal sau nebun).

CANAL (Varianta) — Sacrificiu de figură bine cunoscut în jocul celor doi cai, introdus de maestrul peruvian Esteban Canal la turneul de la Merano 1924 (1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nc4 Cf6 4.d4 e:d4 5.0—0 C:e4 6.Te1 d5 7.Cc3 !?) Negrul se apără cu succes prin 7...d:c3 8.N:d5 Ne6! 9.N:e4 Nb4! 10. De2 c:b2 11. N:b2 N:e1! 12. T:e1 0—0 13. Db5 h6 14. Na3 Te8 15. D:b7 Nd5! (Mikkov—Arulaid, campionatul Estoniei 1960).

CAPABLANCA y Graupera, Raul—José (1888—1942) — unul dintre cei mai mari jucători de şah din toate timpurile. Campion mondial între 1921—1927, în urma victoriei repurtate asupra lui Lasker, la Havana în 1921 (4:0 şi 10 remize). Cele mai mari succese: locul I la San Sebastian 1911, Londra 1922, New York 1927, Berlin 1928, Moscova 1936, Notthingham 1936. Victorii în meciuri la Marshall (8:1 şi 14 remize), Kostici (5:0) Euwe (2:0 şi 8 remize).

CATALANA (Deschiderea) — Este o combinaţie originală între Gambitul Damei şi Sistemul Reti. Mutările ei constitutive sînt 1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. g3 sau 3. Cf3 d5 4. g3. Denumirea acestei deschideri provine de la faptul că ea a fost jucată pentru prima oară de către Tartakower la turneul internaţional de la Barcelona, capitala Cataloniei, în 1929. Catalana este o deschidere modernă care permite albului să evite anumite apărări ale negrului (de exemplu Nimzovici) trecînd în variante favorabile din alte deschideri (de exemplu atacul Rubinstein din Apărarea Tarrasch.)

CENTRU — Porţiune a tablei de şah compusă din cîmpurile d4, e4, d5 şi e5. Nimzovici a introdus şi noţiunea de centru lărgit, care include şi cîmpurile care compun pătratul c3—c6—f6—f3. Importanţa centrului este foarte mare în partida de şah, deoarece piesele aflate pe cîmpurile centrale au o eficacitate mai mare decît cele aflate pe margine. Privitor la modul cum trebuie condusă lupta pentru stăpînirea centrului există mai multe concepţii. Cele mai importante sînt cea clasică (Tarrasch) care recomanda ocuparea centrului cu ajutorul pionilor şi cea modernă (Nimzovici, Reti, Tartakower) care susţine că centrul poate fi controlat şi de la distanţă cu ajutorul figurilor şi atacat cu pionii la momentul oportun.

CENTRAL (Gambitul şi Deschiderea) — Începuturi de partidă caracterizate prin mutările: 1. e4 e5 2. d4 e:d4 3. c3 (Gambitul) şi 3. D:d4 (Deschiderea).

CLASIFICARE — Ca în toate sporturile, şi în şah există sisteme de clasificare a jucătorilor, în ordinea forţei lor. Federaţia noastră a stabilit următoarele categorii de clasificare: maestru, candidat de maestru, categoriile I, II şi III. Federaţia internaţională (F.I.D.E.) acordă titlurile de maestru internaţional, mare maestru internaţional şi campion mondial (la bărbaţi, femei, juniori şi pe echipe). Categoriile de clasificare, atît în cadrul federaţiilor naţionale, cît şi în cadrul F.I.D.E., se acordă pe baza rezultatelor obţinute în concursuri, după anumite reguli.

O partidă din turneul maeştrilor

Alb: **D. Drimer**
Negru: **C. Radovici**

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 g6 (De obicei mutarea aceasta se joacă după 4.e3) **5.Nf4** (Mai bine 5.c:d5 C:d5 6. e4 Cc7 7.Ne2 Ng7 8.h3! Najdorf — Rebizzo, Buenos Aires 1951) **5...Ng7 6.e3 0—0 7.h3 h6 8.Dd2 Ne6 9.c:d5 C:d5 10. C:d5 N:d5 11.Nd3 N:f3 12.g:f3 Cd7 13.e4!?** (În condiţiile lipsei de siguranţă a poziţiei regelui, înaintarea aceasta este legată de mari riscuri) **13.g5 14.Ne3 e5! 15.d5 c:d5 16.e:d5 f5!?** (Nu atît pentru prinderea nebunului, cît pentru a disputa adversarului superioritatea pe cîmpurile albe) **17.Db4 Cb6 18.d6 Rh8 19.N:b6 a:b6 20.h4?** (Albul a manevrat cu abilitate şi acum cu 20.Nb5, ameninţînd d6—d7, ar fi putut obţine un contrajoc foarte periculos. Atacul pe care-l iniţiază pe flancul regelui se dovedeşte insuficient şi permite negrului să organizeze o contraacţiune viguroasă în centru) **20...g:h4 21.Th3** (21.T:h4 e4!) **21...Tf6 22.T:h4** (Nici acum luarea aceasta nu e bună, dar albul nu prea avea de ales) **22...e4 23.Ne2 T:d6 24.Th3 De7 25.Db5 e3!** (Acum toate liniile se deschid şi poziţia regelui alb nu mai poate fi apărată) **26.D:f5 e:f2+ 27.R:f2 Nd4+ 28.Re1 De3 29.Td1 Te8 30.Db5 Nc3** ! şi albul a cedat.

NOUTĂŢI TEORETICE!

Varianta dragonului în turneul de la Soussa

În turneul interzonal de la Soussa a fost jucată în cîteva partide controversata variantă „la modă" a dragonului. Aceste partide s-au început de fapt după mutările bine cunoscute: **1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 g6 6.Ne3 Ng7 7.f3 Cc6 8.Dd2 0—0 9.Nc4 Da5 10.0—0—0**

Din această poziţie a urmat:

Matanovici — Larsen: 10... C:d4 11.N:d4 Ne6 12.Nb3 b5 13.Rb1 b4 14.Cd5 N:d5 15.e:d5 Db5 16.The1 a5 17.De2 D:e2 18.T:e2 a4 19.Nc4 Tfc8 20.b3 Rf8 21.Td3 (Poate mai bine 21.g4, ca într-o partidă Tal — Hasin, 1961) 21...Tcb8 22.c3 a:b3 23.N:b3 b:c3 24.N:c3 h5. Remiză.

Byrne — Korcinoi: 10...Nd7 11.Rb1 Tfc8 12.Nb3 Ce5 13.h4 **C:c4** 14.N:c4 T:c4 15.Cb3 (Poate mai bine 15.h5 C:h5 16.g4 Cf6 17.Cb3 Dd8 18.e5 C:g4 19.f:g4 N:g4 20.Tde1 d:e5 cu joc complicat) 15...Da6 16. e5!? Ce8 17.Cd5 N:e5 18. C:e7+ Rf8 19.Cd5 Nf5 20. Nh6+ Cg7 21.Ce3 Tac8! 22. C:c4 T:c4 23.Tc1 Ta4 cu avantaj pentru negru.

Matulovici — Korcinoi: 10... Nd7 11.Rb1 Tfc8 12.Nb3 Ce5 13.h4 **b5** 14.Nh6 N:h6 15.D:h6 T:c3! 16.b:c3 D:c3 17.Ce2 Dc5 18.Cf4 Cc4 19.Cd5 C:d5 20. T:d5 Ca3+ 21.Rb2 Cc4+ 22. Rc1 Da3+ 23.Rd1 Db2 cu joc complicat. Negrul are compensaţie pentru calitatea sacrificată.

Rubrică de
S. SAMARIAN

ÎN 5 MINUTE!

Pentru a da mat în două mutări în această veche problemă a lui Th. Herlin e bine să vă amintiţi că pentru o săritură bună e întotdeauna nevoie de elan...

Soluţia: 1.De4-h1! Dama se dă înapoi pînă în colţul tablei pentru a putea răspunde cu mat la lovirea oricărui dintre turnuri (1...T:h8 2.D:h8 mat şi 1... T:a1 2.D:a1 mat) şi a împiedica în acelaşi timp contrasahul 1...Ta6+ prin 2. T:a6+.

CUM AU EVOLUAT LUPTĂTORII NOŞTRI ÎN COMPETIŢIA DE LA PRAGA

Agenţiile de presă comunicau zilele trecute că luptătorii noştri ne-au onorat din nou, de astă dată, la concursul internaţional de la Praga. Telegramele consemnau cîştigătorii pe categorii şi clasamentul pe echipe. Atît. La înapoierea în ţară, antrenorul federal **Ion Corneanu** ne-a relatat o serie de impresii pe marginea acestei competiţii.

— Am dori să vă referiţi la gradul de dificultate a competiţiei.

— Faptul că Cehoslovacia a aliniat prima garnitură, cea secundă şi formaţia praghează Ruda Hvezda (organizatoarea concursului), ar fi suficient pentru a sublinia dificultatea întrecerilor. În plus, ea a fost sporită şi prin participarea puternicei echipe Dynamo Lukenvald, în rîndurile căreia au figurat şi cei mai buni sportivi de la Dynamo Berlin.

Intervin noştri

— V-am ruga să ne spuneţi cîteva nume...

— La Praga au evoluat, printre alţii, campionul european Pohl, Svek, Kubat şi Kment, medaliaţi la Jocurile Olimpice sau la campionatele mondiale, Puls, vicecampion european.

— Concursul s-a desfăşurat după toate uzanţele internaţionale?

— Nu. Cehoslovacii, în dorinţa de a verifica selecţionabilii olimpici au folosit un sistem de disputare puţin obişnuit în arena internaţională: turneu individual fără eliminare. Deci, fiecare sportiv a avut de susţinut cîte 3—4 meciuri zilnic, ceea ce se întîmplă foarte rar şi numai la J.O. şi C.M.

Trebuie să menţionez că a fost aplicat pentru prima dată noua formulă de arbitraj (în loc de 8, doar 8 arbitri), identică cu cea care va fi utilizată şi la Jocurile Olimpice din Mexic.

Alionescu va pleca din lateral într-un simplu Nelson — procedeu tehnic care convine luptătorilor cu bune calităţi fizice

— Cum au „mers" băieţii noştri?

— În prima zi ne-au dat mari emoţii, jumătate dintre ei pierzînd meciurile pe care le-au susţinut. Avînd însă o bună pregătire fizică, a doua zi ei au recuperat tot „terenul" pierdut. Referindu-mă la pregătirea fizică este necesar să precizez că acei care au luptat foarte dinamic au cîştigat. La Olimpiadă sînt convins că numai aşa se va ajunge la medalii. Dar să revin la întrebare. Buşoiu a avut cea mai bună comportare ţinînd seama de valoarea adversarilor din categoria sa. Stoiciu, deşi a stat anul trecut în afara lotului (măsură pe care am luat-o în urma unor abateri disciplinare), şi-a făcut o reintrare promiţătoare. Alionescu, pe care l-am introdus în ultimul moment în locul lui Baciu (trecut pe banca rezervelor), şi-a depăşit clar toţi adversarii. El este, de altfel, un luptător cu deosebite calităţi fizice. Martinescu n-a avut probleme, cîştigînd numai prin tuş. Cu mai multă atenţie, Enache, Popovici şi Ţăranu puteau ocupa primul loc. În sfîrşit, Gh. Gheorghe a făcut unele greşeli tactice şi chiar tehnice care l-au dus pe locul IV.

— Următoarea confruntare?

— Peste două săptămîni, cu redutabila selecţionată a R.S.S. Bieloruse.

Costin CHIRIAC

„CUPA ROMÂNIEI" ÎN POSESIA PRIMILOR DEŢINĂTORI

Nu o singură cupă, ci opt frumoase trofee au răsplătit pe învingătorii în această primă ediţie a întrecerii patinatorilor artistici, echivalentă — în multe privinţe — cu un campionat al ţării. Miercuri dimineaţa, la patinoarul Floreasca, într-un minunat decor însorit, competitorii la categoriile de juniori şi seniori s-au întrecut în ultima probă, decisivă, a figurilor libere.

Cu excepţia clasamentului la senioare, ordinea concurenţilor a suferit modificări importante, chiar pe primele locuri. Astfel, la juniori, campionul republican Dezideriu Czeisner a reuşit să refacă handicapul de 7,6 puncte, care-l separa de Mihai Popescu, după proba impuselor. De asemenea, în întrecerea junioarelor, Letiţia Păcuraru şi Anca Tănase, cu cele mai bune punctaje la libere, au depăşit-o pe Mariana Ionel în clasamentul final.

Iată rezultatele finale: JUNIORI. **Băieţi:** 1. D. Czeisner (Petroiul Braşov) 531,1 p; 2. M. Popescu (Constructorul) 524,6 p; 3. At. Bulete (Şcoala sportivă nr. 2) 444,8 p. **Fete:** 1. Constanţa Ionescu (Constr.) 549,3 p; 2. Letiţia Păcuraru (Dinamo) 529,1 p; 3. Anca Tănase (Şc. sp. 2) 525,0 p; 4. Mariana Ionel (Şc. sp. 2) 519,2 p; 5. Mariana Klöckner (Petr.) 498,2 p; 6. Cornelia Kovendi (Olimpia Cluj) 383,6 p; 7. Maria Naghi (Ol.) 328,4 p. **Perechi:** 1. Letiţia Păcuraru — Dan Săveanu (Din.) 72,6 p; 2. Luminiţa Ancuţa — Dezideriu Czeisner (Petr.) 65,1 p. SENIORI. **Băieţi:** 1. M. Stoenescu (Şc. sp. 2) 714,3 p; 2. D. Sandu (Constr.) 649,8 p; 3. D. Săveanu (Din.) 584,2 p; 4. E. Tăujan (ICF) 565,4 p. **Fete:** 1. Elena Moiş (ICF) 726,4 p; 2. Cristina Formagiu (Şc. sp. 2) 658,3 p; 3. Doina Ghişerel (Şc. sp. 2) 632,8 p; 4. Rodica Dîdă (ICF) 598,8 p; 5. Adina Caimacan (ICF) 565,3 p. **Perechi:** 1. Daniela Popescu — Marian Chiosea (ICF) 80,6 p; 2. Marinela Ciubucă — Carol Hertl (Petr.) 72,6 p.

Cîteva notaţii pe marginea acestei interesante competiţii, ni le rezervăm pentru o cronică viitoare. **(Rd. V.)**

La Cluj şi Tg. Mureş, astăzi încep turneele finale ale ultimei ediţii a „Cupei F. R. H."

CLUJ (prin telefon, de la trimisul nostru). La Cluj, turneul final al „Cupei F.R.H." pentru seniori este aşteptat cu mult interes. Acest interes este pe deplin justificat, ţinînd seama de faptul că vor evolua formaţii fruntaşe ale handbalului românesc: Steaua (care nu mai necesită recomandări), Dinamo Bacău, mereu în plutonul fruntaş al echipelor noastre, precum şi Politehnica Timişoara şi Universitatea Cluj, echipe valoroase, din rîndul cărora s-au ridicat multe elemente talentate. Au sosit şi cei cinci arbitrii delegaţi de F.R.H., iar Sala sporturilor şi-a terminat pregătirile în vederea acestei importante competiţii.

Întrecerile, care încep vineri după-amiază, se vor încheia peste două zile, cînd vom cunoaşte echipa cîştigătoare a trofeului.

C. ANTONESCU

TG. MUREŞ (prin telefon, de la trimisul nostru). Sala I.M.F. din Tg. Mureş va găzdui, începînd de astăzi, întrecerile finale ale tradiţionalei competiţii „Cupa F.R.H." rezervată echipelor feminine. Cele patru formaţii calificate (nu fără emoţii): Universitatea Bucureşti, Rulmentul Braşov, Textila Buhuşi şi Liceul nr. 4 Timişoara au sosit la Cluj, au făcut uşoare antrenamente de acomodare cu sala şi sînt gata de start. Publicul mureşan, bun cunoscător al acestui sport, aşteaptă cu nerăbdare evoluţia handbalistelor care au trecut cu succes toate fazele eliminatorii, iar acum îşi vor disputa întîietatea în ultimul act al acestei ediţii. Au sosit, de asemenea, şi arbitrii delegaţi, astfel că totul e gata pentru ca în cursul după-amiezei să putem asista la primele schimburi de pase din cadrul turneului.

Gh. RANGU

AZI, ÎN CAPITALĂ

Constructorul — Farul Constanţa

Azi, un meci de rugby în Capitală, pe terenul Constructorul: o restanţă din etapa I a „Cupei de iarnă", competiţie organizată de către comisia de rugby din cadrul Consiliului pentru educaţie fizică şi sport al municipiului Bucureşti.

Se vor întîlni formaţiile de categoria A *Constructorul* (proaspăt reintrată în prima competiţie a ţării) şi *Farul Constanţa*. Un meci — în perspectivă — sub semnul echilibrului. O partidă în care cele două echipe au atu-uri diferite: Constructorul, o linie de treisferturi deosebit de mobilă, Farul — o înaintare masivă.

Meciul va începe la ora 16 şi va fi condus de *Fl. Tudorache*.

FONDIŞTII DE LA A. S. A. BRAŞOV AU DOMINAT NET PROBA DE 30 Km

Marcela Leampă (Dinamo Braşov) nu are nici acum rivale...

POIANA BRAŞOV, 29 (prin telefon). — Probele de fond inaugurale din cadrul campionatelor naţionale, disputate joi pe pîrtiile din Poiana de Jos, au dat loc unor dispute dîrze, chiar dacă nu s-au produs surprize prea mari.

Cursa de 30 km a seniorilor s-a încheiat cu victoria lui **Gh. Cîncu**, care-şi reeditează astfel succesul din proba similară de anul trecut. În general, întrecerea a fost dominată categoric de reprezentanţii A.S.A. Braşov (antrenori **M. Stuparu** şi **I. Cimpoia**), care au reuşit rara performanţă de a se clasa toţi 7 în primele 8 locuri. Se mai cuvine menţionată buna comportare a schiorilor de la Tractorul Braşov (antrenor **I. Sumedrea**), clasaţi onorabil. Surprinde, desigur, absenţa dinamoviştilor braşoveni. Explicaţia? Se pare că s-au păstrat pentru celelalte probe din campionat, întrucît au abandonat, în diferite porţiuni, cu toţii **(Dinu Petre, Gh. Vilmoş, Iosif Olteanu, Gh. Bădescu, Gh. Dihoi** şi **I. Ţeposu).**

Marcela Leampă (Dinamo Braşov) a dominat net, după cum era de aşteptat, cursa de 10 km a senioarelor. E adevărat că manifestă o formă bună, dar nici adversare nu are... Totuşi, **Eugenia Pivodă** (A.S.A. Braşov) manifestă un ascendent de formă care pare a o desemna, într-un viitor sperăm nu prea îndepărtat, drept urmaşă.

Vineri, pe trambulina mijlocie, se vor desfăşura întrecerile juniorilor pentru titlul la sărituri speciale.

CAROL GRUIA
coresp. principal

Rezultate tehnice: SENIORI. 30 km: 1. **Gheorghe Cîncu** (A.S.A. Braşov) 1h 57:40 — **campion naţional pe anul 1968;** 2. Nicolae Bărbăşescu (A.S.A. Braşov) 1h 58:12; 3. Stelian Drăguş (A.S.A. Braşov) 2h 00:01; 4. Gheorghe Cimpoia (A.S.A. Braşov) 2h 02:44; 5. Moise Stoian (A.S.A. Braşov) 2h 03:15; 6. Nicolae Sfetea (individual) 2h 03:42 (în ultimul tur conducea, dar, victimă a unui cîrcel, a pierdut cîteva minute preţioase); 7. Dumitru Zangor (A.S.A. Braşov) 2h 04:50; 8. Gheorghe Cercel (A.S.A. Braşov) 2h 05:26; 9. Nicolae Sumedrea (Tractorul Braşov) 2h 06:13; 10. Marcel Cojan (Tractorul Braşov) 2h 08:48; SENIOARE, 10 km: 1. **Marcela Leampă** (Dinamo Braşov) 44,19 — **campioană naţională pe anul 1968;** 2. Eugenia Pivodă (A.S.A. Braşov) 46,21; 3. Doina Boboc (Dinamo Braşov) 48,05; 4. Adriana Barabaş (Tractorul Braşov) 48,12; 5. Vilma Bögözi (Dinamo Braşov) 48,41; 6. Lucia Barabaş (Tractorul Braşov) 48,43; 7. Maria Drăghici (A.S.A. Braşov) 49,15; 8. Gabriela Bighiu (I.C.F.) 57,23.

Campionii naţionali la slalom special

(Urmare din pag. 1)

Sinaia) 78,54; 6. **Benjamin Hajdu** (A.S.A. Braşov) 79,42; 7. **Virgil Brenci** (A.S.A. Braşov) 80,74; 8. **Ion Zangor** (A.S.A. Braşov) 81,10; 9. **Andrei Görög** (Politehnica Braşov) 81,66; 10. **Mihai Bucur** (Clubul sportiv Sinaia) 82,65; SENIOARE — 1. **Mihaela Sandu (Dinamo Braşov) 74,74 — campioană naţională pe anul 1968;** 2. **Ioana Belu** (Arhitectura Bucureşti) 76,54; 3. **Judith Tömöri** (Universitatea Cluj) 78,50; 4. **Georgeta Băncilă** (Dinamo Braşov) 81,55; 5. **Elena Neagoe** (I.C.F.) 81,72; 6. **Gizela Mores** (I.C.F.) 82,13.

DECADA CADOURILOR PENTRU FEMEI

28 februarie — 8 martie

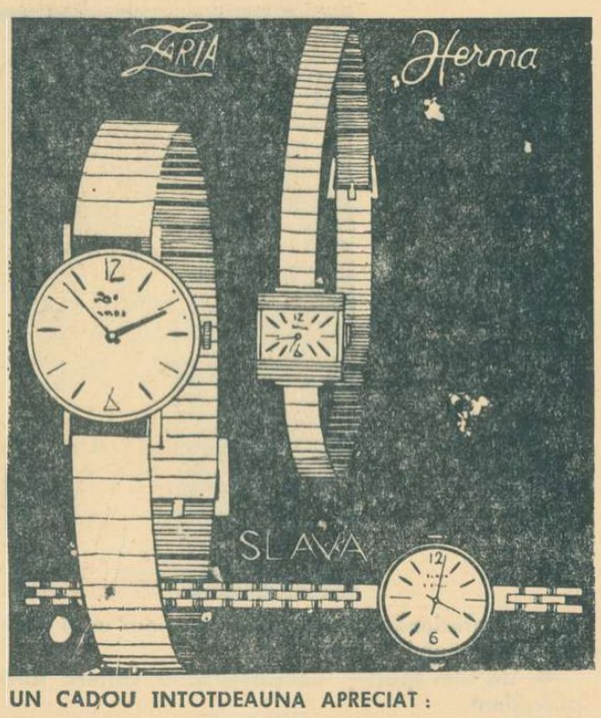

UN CADOU INTOTDEAUNA APRECIAT:

Ceasul de mînă Zaria, preţul 355 lei
Ceasul de mînă Herma, preţul 787 lei
Ceasul de mînă Slava, preţul 465 lei

CONTRADICŢII SPORTIVE

Dar, de fapt

Trăim vremuri contradictorii şi ce altceva ar putea veni mai mult în sprijinul afirmaţiei noastre decît sportul.

Există milioane de spectatori care preferă opera în locul simfoniilor, dar mai totdeauna fotbalul în locul operei.

Există literaţi care au păreri comune şi calme în legătură cu Frantz Kafka dar sînt în stare să se înjunghie discutînd despre Mateianu.

Am întîlnit în viaţa mea oameni care nu sufereau mirosul de brad tangoul, blondele — dar nici unul dintre ei nu îndrăznea să declare rituos. nu-mi place sportul!

Cunosc, în sfîrşit, cititori ai ziarului „SPORTUL" care, dînd cu ei de pămînt pentru că nu le susţine echipa favorită, îl împrumută după o clipă de la vecin, gîndindu-se că le-a scăpat vreo aluzie care i-ar mingiia.

În numele sportului se fac adevărate isprăvi de eroism în ring şi pe stadioane, iar în culisele ringului şi ale stadioanelor cele mai cumplite afaceri soldate adesea cu victime.

Contradicţia merge pînă acolo încît, parafrazînd o cunoscută butadă literară, sute de mii de oameni fac sport fără să ştie şi — ceea ce e mai neplăcut — alte sute de mii îşi închipuie că-l fac dacă cei din jur îi aplaudă.

Dar prin sport se pot atinge nu numai culmile literaturii, muzicii şi eroismului ci şi cele ale legumiculturii.

Se ştie de pildă că iarna, roşiile se cultivă în sere. Dar pentru a obţine aceleaşi rezultate e suficient să se organizeze o competiţie de creştere inter-tomate. Nu e nevoie decît de un mic stadion, ridicat prin muncă voluntară, cîteva cabine în care să se dezbrace roşiile-jucători şi cîteva tribune de la care să le aclame roşiile-spectatori. Un asemenea stadion experimental e gata să intre în funcţie în comuna Izbiceni din judeţul Olt. Terenul, amenajat pentru fotbal uman, va fi consacrat de către conducerea C.A.P. din localitate pentatlonului tomat.

Dar nu totdeauna contradicţiile — asemenea celor care privesc bulionul — pot fi rezolvate prin decizii.

La Babadag, de pildă, con'radicţia s-a născut între o pereche de mănuşi de box şi un autocamion pe butuci. Pentru a o rezolva, VIRGIL CONSTANTINESCU, activist sportiv şi totodată mecanic auto al Cooperativei „Viitorul", a spart peretele despărţitor dintre atelier şi sala de box silind mănuşile să iasă în drum spre satisfacţia autocamionului fără caroserie.

Şi, ceea ce e mai nostim, în tot şirul de contradicţii pe care sportul le naşte prin însăşi existenţa lui, e că aceşti pentatlonişti ai tomatelor, şi aceşti mici activişti sportivi care luptă împotriva pugilatului nu ştiu că există o lege, care interzice desfiinţarea unui teren (sală, stadion) de sport înainte de a se construi (oferi, amenaja) altul (alta)...

Ei nu recunosc nici măcar legea de sprijinire a activităţii sportive (la „Relonul"-Săvineşti asemenea hotărîri sînt la fel de străine conducerii administrative şi sindicale ca tehnica vînătorii de mamuţi).

Asemenea contradicţii depăşesc însă frontierele sportului. Ele intră într-un domeniu în care competiţiile au totdeauna un cîştigător sigur: cel al legilor de stat.

Camil BACIU
după corespondenţe de la
Emeric DEAK
Mircea CRUCEANU
Demostene MIHALCEA